

Obelītai, 1958. XI. 13.

Arī, arī, arī gēlīamās draugē,
Pavolu vid. mok. direktoriāu!

Siņēis Jāmsai kēlētā pluoštā dokumentā,
parīzduojāncīu cīnos, pilnūs dīdīu zīpēcīu laīkus,
kadā kīvīāli Pavolu vidurīnā amatū ir komācī-
jā mokyklā, spēcīāus pobūdīo mokyklā, kurī
skīrīāsī nuō kīvī vīdū gīmnāzījū, kurīu sīkīlās te-
lāvo zūōīfī kēlsmīns valdīvīnkūs ir kandidātūs
ē kēnīgūs. Manō gī būvo užsībrēzta dēvotī Pavolū-
līcī sīkīā mokyklā, kurīā bēģēs jānīmēs sugē-
bēhī zavarānkīzīkai gīrēntī ir kurī kēlīvīnēs vēs-
tībēs. Jōkto pobūdīo mokyklā kurdamās, dūrējāu
dāujāu šānū lāimētī nēģu „gīmnāzījā” kūrīānā.

Arī „gīmnāzījōs” īkūrīnā, Pavolūjē nēģālējō būhī ir
kālōs, nēs jū ir būvo tēp jāu „pērdānē”, kāp āimā-
nāvo tadā būzīvīnē pōnījē. O spēcīāliu mokyklū, pē-
vōdā sīkīlās tēbūvo nuō vīenā kānno vidurīnē tēch-
nīkōs mokyklā, īnžīnīerīāus grāvōkō rādōvāujānā, vīdū nō
bū hācterījōs kūrīāi, ir vīskās.

Arī būvo gīlīāi īsīvīkīnēs, kad sīnkāmānāzī, artī-
mīānāzīā līāudrēs īnteresāms mokyklā ygrā mokyklā zū

politechniniu apmokymu, kad atrodytų ji būtina
turės vyrant, turės didžiausią pasisekimą. Be to
paaiškinti, kad aš buvau gerai pasiėmęs didžiojo
dėkono idėja apie politechnini jaunimo apmoky-
mą, kad jį galėtų sąmoningai kurti materija-
les vadybos, be kurių neįmanoma skirti liau-
dies atostig.

Buvau kažką grįžęs iš Maskvos, vasaros mėnesį 1922 m.
apgyvenau Kaune ir stovau drolis mokytoju Kau-
no „Aušros“ gimnazijoje, tiesiai Lietuvos ir Lietuvos
Klebasis istorijai, sekretoriau Jono Jablonsko
vadovaujamoje Terminologijos Komistijoje, buvau apsiū-
pintas ir buvau Kaune... Tąkart girdėjo pavasari
apie mane esant Kaune. Ėmė rašinėti laiškus,
prašyti, kad persikeltiau į Pervalsį ir įkurtiau
jies „gimnaziją“. Pagylo man Pasmaletė, ypač
vasarą atvykau į Pervalsį, palikęs visus
Kauno patogumus ir malonumus. Ėme va-
čioti pas mane delegacijos, prašyti iustis
žvelkimo darbo ir įsitraukian į jį.

Vidnomenis centras buvo Pasmaletės valdėjan-
vildyba ir ypač jo viršaus Judo iš Medtrinių
Kaimo. Pirmiausia reikėjo išsoti vidnomenis at-

stovybe išsikinti, kad apie „gimnaziją“ suajoti Pervalsi
nieko, kad gali pavykti šis projektas skirti Pasmaletę
specialią amatų, technikos, komercijos mokyklą.

Šia kryptimi ir pradėjome kurti, ir tuojau susidūrė
su dideliais sunkumais. Paskelbta, kad nuo 1.10. atdaroma m. g.

Apie 1922 m. rugp. 20 d. pravedžiam egzaminus. Moki-
nių prisitinko į visas keturias klases. Ėmian išskoti patalpy-
mokyklai ir mokytojus. Juridariu su broliu Antanu, kuris
užleido man 2-3 kambarius mokyklai, o mokytojus iš-
kodama apvėžinėjam vieta Pervalsio ir Bityžių apskrityse.
Dalis mokytojų suradau, kai kuriems dalykams trūko;
trūkumais teks man pačiam savo įėjimui padaryti.

Nubalta rugpj. mėn. 1 d. privedti iškilmingą mokyklai
atidarymą. Įstairiau mokyklai gražią žalią vėliavą
su arklo emblema - tai Pervalsio miestelio ženklas;
pašpinan ir antspaudą su ta pačia emblema.

Įdumčiau delegacija į Šved. Ministeriją prašyti,
kad streikty Pervalsio vid. mokyklą į bendrą
mokyklą šiklaistoviltu ty mane atrektoriumi.
Delegacija grįžo be nieko: manas reputacijos
direktorium ir atsiėmė mokyklai durti be kurių
leidy.

Tada prisilian valdėjan duimedybei pačrai savo

išgalėjus išleikyti mokyklą iki kitų metų rudens, ap-
zūpiati ją patalpomis, baldais, kuru, šviesa, pristiginti is moky-
tojų išleikymu, o už mokslo, mokyimo dalykus atsai-
kydim ai pats. Metų gale darbo vietai pasirodys neblo-
gi, is ministerija bus priversta susikiti is nuo kitų
metų pradziot, le abejojimo, perims išleikymą savo
žinion. Valščiaus uždėba žu hko ž mano pasiūlymus. Bus
organizuoti, prie valšč. valdybos Komitetus Pavilto mokykli-
nemti. Komiteto pirmininku bus, rodo, gukas, o tūdi-
ninku is sandelviakau Bisžų gatvės Kazėmus. Kom-
itetai turejo valščiausje savo igaliotiniai, kurie tūzko is
šmunkų (ūkininkų) valščiaus, nustatyta mokesčiai pi-
nigant is namu (grūdėm, daržovėm, malnom).
Komitetas, veikis valščiaus, valdybos vardu, išfiras metus
apū pūndos mokytojus kuru, šviesa, leona is
šiek šiek pinigų, o savivaldybė is savo pajamų skir-
dama pinigų mokyklos mokslo priemonėm, kuru,
šviesa, baldai. Šitais bus sėkmingai išvysti pū-
nietji metai, o toliau Ministerija pūemė mokyklą
savo žinion is Ceilujų vytytis su amatis is
komercijos mokslo, o technikos projekto, kaip mano
bus patį prasta, nepatvirtina.

Bus žuo leisti žinion kas užsiūko: 1) mano

par oīs kīmas Pasvalto valsčiaus Vėldybai,

2) Pasvalto kūchirimo klasės projektas,

3) Pasvalio vidur. technikos mokyklos pamokų plano ir programų projektas

4) vienas iš straipsnių, tiksliau „Lietuvos“ laikraš-
čio skyryje: 2 egz. „Lietuvos“ laikr. 1924 m.
Lietpos mėn. Nr. 166 ir Nr. 167.

5) Ar to pas duoda Pasvalio vid. specialios (ametu ir
komercijos) mokyklos judomoji ir nejudomoji turto juodra-
šis.

Jei tai visų kg nors neu eschyre, vėliau pr-
zinsim. Ko tikėda, kas būtu neaišku, spru žodžiu
esat profei prašikiams.

1957/58 m. mėnuo oktob 35 m. nuo Pasvalio vid. m. sukū-
timo dienos. Mėjimus kažkaip prilestas.

Reikiu prisiimti 40-mėsiui praminti.

Ašie tai dar painekėsim.

● Ši kada tek. linkiu gėdos, gėdos sek-
mės laisvės ir mokslo daktar vėlejai.
Jei ~~malan~~ pasimatyto.

Ju gėdys Juozas Juozas
Prašan d ralygą išegbi ir papken žiuos dokumentus
ir laisvės laisvės. J. A.

